

BLACK MOSES

Op 9 februari jongstleden had in de Koningin Elisabethzaal in hartje Antwerpen het optreden plaats van The Funk Brothers, de legendarische begeleidingsband van Motown, die steeds achter de schermen op de grootste hits gespeeld had. Als speciale gasten waren aangekondigd Steve Winwood en Isaac Hayes. Ik vroeg bij de concertorganisator Clear Channel een persaccreditatie aan, maar kreeg als antwoord dat alleen gedrukte publicaties daarvoor in aanmerking kwamen! Alsof de duizenden downloads elke maand van ons magazine geen afdoende argumenten zijn! Goed, ik ging dus niet, en hoorde later dat Isaac Hayes niet komen opdagen was en vervangen werd door Billy Preston. Dit is de 3de keer dat ik plande om Isaac te gaan zien (de eerste keer was een soul avond met Axelle Red jaren geleden in Antwerpen, de tweede keer was op het North Sea Jazz Festival in Den Haag vorig jaar, en nu)...

Ik ben nu eenmaal al sedert 1969 een fan van Isaac Hayes toen ik de single 'Theme From Shaft' kocht en dat is door de jaren heen alleen maar sterker geworden. Wist u dat hij al meer dan 10 jaar deel uitmaakt van de koninklijke familie van het Ada kustdistrict in Ghana (West Afrika)? Maar in plaats van een paleis bouwde hij een educatieve faciliteit via zijn Isaac Hayes Foundation (IHF). Hij is zonder twijfel de enige koning op Aarde met een Oscar, Grammy awards, lid van de Rock and Roll Hall Of Fame, gouden platen, zijn stem in een animatie Tv reeks, een radio show, twee restaurants, een bestseller kookboek, en top secret barbecue sauzen.

In Memphis staat zijn vijf uur lang nachtradioprogramma op WRBO Soul Classics 103.5 FM nog steeds op nummer 1, en dit al voor het derde jaar. De stad heeft een nieuwe slogan aangenomen: "Memphis: Home of the Blues, Birthplace Of Rock 'n Roll", die gesteund wordt door het Smithsonian's Memphis Rock 'n Soul Museum in Beale Street, overigens de eerste maal dat het instituut een permanente tentoonstelling buiten Washington, DC, en New York opende. Op 2 mei vorig jaar was hij de voorzitter van de openingsceremonieën voor Soulsville, het Stax Museum voor American Soul Music, een project van 20 miljoen dollar. Dit museum is gelegen op het legendarische adres, 926 East McLemore Avenue, de originele plaats van de platenmaatschappij waar hij in 1962 startte (zie ook mijn artikel 'Soul Learning' over de educatieve cd-rom ervan). Hij zoekt fondsen bijeen voor de Stax Music Academy, een faciliteit waar hij en anderen toekomstige muzikanten uit Memphis zullen onderwijzen.

Op 9 mei 2003 opende de documentaire film 'Only The Strong Survive' van D.A. Pennebaker, een eerbetoon aan Hayes en zijn collega's zoals Sam Moore (Sam & Dave), Rufus & Carla Thomas, Jerry Butler, William Bell, Wilson Pickett, e.a. En dan was er nog de release van de cd 'Isaac Hayes At Wattstax' (zie mijn recensie in Keys & Chords) met niet uitgebrachte muziek uit de historische concertfilm uit 1972. Deze cd werd uitgebracht ter gelegenheid van de 30ste verjaardag van de restauratie van de film 'Wattstax - The Special Edition'. En zo'n 3 jaar geleden kwam de soundtrack uit van de nieuwe 'Shaft' film, met Isaac zijn 'Shaft 2000' thema.

Niet ver van het radiostation, in het Peabody Place Entertainment Center, is hij vaak te vinden in de 'Owners Booth' van zijn bekende restaurant, Isaac Hayes Music-Food-Passion (in samenwerking met Lifestyles of Memphis). Hij treedt daar vaak op, of in het zusterrestaurant met dezelfde naam in Chicago, gelegen North Clark Street in de River North wijk). Uiteraard vind je daar ook heel wat memorabilia. Daaraan gekoppeld zijn de Isaac Hayes Cooks & Wares winkels, waar u de ingrediënten kan

open voor bvb. de Chocolate Salty Balls thuis te maken, overeenkomstig het recept in 'Cooking With Heart & Soul: Making Music in the Kitchen with Family and Friends'. Dit autobiografische kookboek, (Penguin-Putnam in zijn de 3de herdruk), staat niet alleen vol met persoonlijke memoires en recepten, maar ook met die van vrienden als John Travolta, Lisa Marie Presley, Wesley Snipes – en die van Chef, het personage uit de animatiereeks 'South Park'. De reeks loopt al 7 seizoenen en verschaftte Isaac een hitsingle in 1998 met 'Chocolate Salty Balls (P.S. I Love You)', afkomstig uit de cd 'Chef Aid: The South Park Album'. In 2002 beëindigde hij zijn 6 jaar lange radioshow op KISS-FM in New York, en nam hij 'Two Cool Guys' op voor de 'Beavis and Butt-Head Do America' film. Het is dus overduidelijk dat Isaac de generatiekloof overbrugd heeft.

Isaac Hayes werd geboren op 20 augustus 1942 in Covington, Tennessee, zo'n 45 km ten zuiden van Memphis. Hij en zijn zuster Willette werden als wezen opgevoegd door hun grootouders. Ze brachten hun de liefde voor het plattelandsleven bij. Toen grootvader stierf, was Isaac maar 11, en diende hij katoen te gaan plukken. Ook deed hij boodschappen, maaide gazons, kuiste stenen op en blonk schoenen op. Later waste hij af in een restaurant waar hij af en toe ook een snack klaarmaakte. In zijn puberteit verliet hij de school, maar leraars overtuigden hem om zijn studies af te maken. Zijn huidige toewijding voor alfabetisering is daar een gevolg van. Vanaf 5 jarige leeftijd zong hij in het kerkkoor, maar stopte toen zijn stem oversloeg. Jaren later nam hij deel aan een talentjacht en dat trok de aandacht van de meisjes. Het was tijd om meer aandacht te besteden aan muziek. Hij vervoegde de school band en leerde saxofoon spelen. Hij zong gospel bij de Morning Stars, doo-wop bij Sir Isaac & the Doo-Dads, de Teen Tones, en de Ambassadors, zelfs jazz met de Ben Branch house band. Hij speelde sax en zong blues bij Calvin Valentine and The Swing Cats, en bij The Missiles. Hij volgde pianoles omdat hij het geld van de optredens nodig had.

Stax

In 1962 studeerde hij op 21jarige leeftijd af. Het was het jaar nadat de eerste plaatjes bij een nieuw label Stax Records uitkwamen, als onderdeel van Satellite Records en van de Satellite Record Store die opgestart was in 1958, in het oude Capitol Theatre. Isaac had 7 studiebeurzen gewonnen voor zang, maar hij verkoos om daar niet op in te gaan. In plaats daarvan speelde hij piano bij bariton saxofonist bandleader Floyd Newman in West Arkansas. Newman was ook muzikant bij Stax opnamen en nam in 1963 'Frog Stomp' op, zijn enige solo single, waaraan Isaac meeschreef. Tijdens zo'n sessie vroeg de eigenaar van Stax hem of hij niet wou inspringen als pianist voor Booker T. Isaac sprong erop en speelde mee bij Otis Redding in 1964. Niet lang daarna stelde zanger en componist David Porter hem voor om samen songs te schrijven. Hun eerste exploten waren 'Can't See You When I Want To' (David Porter), 'How Do You Quit [Someone You Love]' (Carla Thomas), 'I Take What I Want' (Sam & Dave). Onder de naam Soul Children schreef, arrangeerde en produceerde het duo Sam & Dave's 'You Don't Know Like I Know'; 'Hold On! I'm Comin''; 'Said I Wasn't Gonna Tell Nobody'; 'When Something Is Wrong With My Baby'; 'I Thank You'; 'Wrap It Up' en de R&B Grammy award winnaar 'Soul Man'. Voor Carla Thomas was dat 'Let Me Be Good To You'; 'B-A-B-Y' en 'Something Good (Is Going To Happen To You)'. Voor Johnnie Taylor werd het 'I Had a Dream' en 'I Got To Love Somebody's Baby'. Voor Mable John was het 'Your Good Thing (Is About To End)'. Zijn debuut elpee 'Presenting Isaac Hayes', werd opgenomen als een trio (met MG's bassist Duck Dunn en drummer Al Jackson) na een Stax party. De intieme, sensuele met jazz gekruide sessie aanpak haalde de hitparade niet, maar legde de basis voor de volgende lp's.

Isaac's werk met Sam & Dave, Otis Redding, Booker T & the MG's, the Mar-Keys, the Bar-Kays, Rufus & Carla Thomas, en de volledige Stax familie werd bekend als de Memphis Sound. De geschiedenis leert ons dat met uitzondering van Booker T & the MG's, Isaac Hayes op meer Stax sessies meespeelde dan wie ook. Op 4 april 1968 wanneer de verkoop van Stax aan Gulf & Western Corporation afgerond werd, werd Dr. Martin Luther King vermoord. Isaac had later die dag een afspraak met hem, en diens dood trof hem zo dat hij een heel jaar niet meer componeerde.

Enterprise

In de zomer van 1969 liet hij de baanbrekende 'Hot Buttered Soul' lp op ons los, en zijn carrière zou nooit meer dezelfde zijn. Op de lp stonden 4 sensuele stukken, waaronder een 12 minuten lange versie van 'Walk On By' en de 18 minuten lange afsluiter 'By the Time I Get To Phoenix'. Beiden werden uitgebracht op dezelfde single, en beide kanten werden 40/R&B cross-over hits. Het trok de aandacht van de muziekindustrie die voor de eerste keer soul muziek als een album kunstvorm gingen zien. Isaac's kaalgeschoren hoofd werd een revolutionaire verklaring. 'Hot Buttered Soul' werd uitgebracht op het nieuwe Stax label Enterprise (ja, genoemd naar het ruimteschip uit 'Star Trek') voor hetwelk Isaac de komende vijf jaar zou opnemen en maar liefst 7 nr. #1 R&B albums afleveren. In 1970 hernam hij dat formaat voor uitgebreide versies van origineel materiaal en herwerkte klassiekers op 'The Isaac Hayes Movement' (7 weken op 1, met 'I Stand Accused') en op '...To Be Continued' (11 weken op 1, met de originele versie van 'Ike's Rap'). Zijn zachte romantische rap werd zijn handelsmerk.

De komst van de 'Shaft' film, soundtrack op dubbel elpee, en titelsong in de zomer van 1971 was een mijlpaal in zijn carrière. 'Shaft' was de eerste plaat in de geschiedenis door een zwarte solo die zowel op de eerste plaats in de Pop en R&B hitparade stond. Het jaar daarop won hij als eerste Afro-Amerikaanse componist, de Oscar voor de Beste Muzikale Score. Naast 3 Grammy awards won deze muziek ook een Golden Globe award, de NAACP Image Award, en de prestigieuze Edison award, de hoogste muzikale onderscheiding in Europa. Opnieuw had hij een hoge muzikale toon aangegeven die nog jarenlang zou nagalmen in de film en Tv soundtracks. Hij scoorde de Tv reeks 'The Men' uit 1972, welk thema een hit werd (één van mijn favoriete nummers) en twee film soundtracks in 1974, 'Tough Guys' (van de film 'Three Tough Guys', zijn eerste rol als een macho), en 'Truck Turner'. In 1975 speelde hij zijn derde filmrol in de komedie 'It Seemed Like A Good Idea At The Time'.

In 1971 lukte het hem weer om met een tweede dubbelelpee 'Black Moses' (met de hit 'Never Can Say Goodbye') te scoren. Deze naam zou hem bijblijven, als leider van de zwarten. Tijdens zijn live optredens was hij gehuld in een lange mantel en in gouden kettingen. Deze kettingen die eens symbolen waren van slavernij bleken nu ornamenten te zijn. Zo'n live optreden werd vastgelegd op de dubbelelpee uit 1973 'Live At the Sahara Tahoe'. Later datzelfde jaar verscheen ook het studioalbum 'Joy', waaruit de track 'I Love You That's All' flink gesampled werd door TLC, Massive Attack, Eric B. & Rakim en Big Daddy Kane. Ondertussen is zijn muziek ongeveer 200 keer officieel gesampled door Dr. Dre, Snoop Dogg, DJ Quik, Ice Cube, Destiny's Child, Tricky, Mase, Portishead, Yo-To, Tupac Shakur en Notorious B.I.G.

Een nieuw tijdperk

In 1974 waren zijn relaties met het Stax/Enterprise zodanig verslechterd dat hij ermee kapte. Dat jaar maakte hij zijn TV debuut in de reeks 'The Rockford Files'. In 1975 lanceerde hij zijn eigen platenlabel HBS, ofwel Hot Buttered Soul (via ABC Records). Op de eerste lp hiervoor, 'Chocolate Chip', ging hij meer de disco richting

uit, maar bleef toch trouw aan zijn handelsmerk. Een jaar later volgden maar liefst 3 elpees: 'Disco Connection' (een instrumentale plaat met The Isaac Hayes Movement), 'Groove-A-Thon' en 'Juicy Fruit'. Zijn live tournee met Dionne Warwick was de laatste release op HBS in 1977, de dubbelelpee 'A Man And a Woman', opgenomen in het Fox Theatre in Atlanta. Maar zijn zakenproblemen verplichtten hem om het faillissement aan te vragen. Naar het einde van dat jaar 1977 sloot hij een nieuw platencontract af met Polydor, en een nieuw album, 'New Horizon'. De volgende plaat uit 1978 'For the Sake Of Love' bracht hem terug in de hitparade met 'Zeke The Freak'. Daarna volgde 'Don't Let Go', waarvan de titeltrack een hitsingle werd. Het laatste album uit jaren '70 werd 'Royal Rappin's', in samenwerking met Millie Jackson. Naast zijn nieuwe releases in 1980 en 1981 'And Once Again' en 'A Lifetime Thing', produceerde hij ook platen voor Linda Clifford, Donald Byrd, en The Masqueraders. Na zijn filmrol in 1981 als de slechterik in John Carpenter's 'Escape From New York', trok hij zich 5 jaar terug om die met zijn familie door te brengen. Daarna concentreerde hij zich meer op acteren op Tv in 'The A-Team' (1985), 'Hunter' (1986), 'Miami Vice' (1987), de Tv-film 'Jailbait: Betrayed By Innocence', en 2 bioscoopfilms, 'Counterforce' en 'Dead Aim' (1987). Sedertdien ging er geen jaar voorbij of hij was te zien in een acteerrol. Zo was hij ondermeer te zien in 'Fire, Ice & Dynamite' (1990), 'Guilty As Charged' (1991), 'Final Judgment' (1992), 'Posse' (1993), 'Robin Hood: Men In Tights' (1993), 'It Could Happen To You' (1994), 'Once Upon A Time... When We Were Colored' (1995), 'Flipper' (1996), 'Six Ways To Sunday' (1997), 'Ninth Street' (1999, waarvoor hij ook de soundtrack maakte), 'Reindeer Games' (2000), 'Shaft' (2000), 'A Man Called Rage' (2002), en de Tv-film 'Book Of Days' (2003). Voeg daarbij nog rollen in Tv reeksen als 'Tales From the Crypt', 'The Fresh Prince Of Bel-Air', 'Sliders', 'The Hughleys', 'The Education of Max Bickford', 'Fastlane' en 'Girlfriends'. In 1988 maakte hij deel uit van de komedie 'I'm Gonna 'Git You, Sucka', een satire op de Blaxploitation films. Op het muziekfront keerde hij in 1986 terug met een nieuw contract bij Columbia en een nieuwe plaat, 'U-Turn'. De krachtige anti crack boodschap in zijn rap "Don't be a resident of crack city" werd als slogan door een rehabilitatiecentrum in Detroit overgenomen. In 1988 verscheen de 2de elpee voor dit label, 'Love Attack', en hij gaf lezingen in scholen en gevangenissen aan de mensen om te leven zonder drugs.

De lokroep van Afrika

In 1991 begon zijn rol als hulpverlener duidelijker te worden, toen hij en Barry White naar de Ivoorkust in Afrika reisden om de video voor 'Dark & Lovely (you over there)' te filmen, de single van Barry's cd 'Put Me In Your Mix'. Het jaar daarop gingen hij en Dionne Warwick in op een uitnodiging van de cultuurminister van Ghana om de slavenverblijven aan de kust te bezoeken. Het was hier dat hij de stem van zijn voorvaderen hoorde, die hem ertoe aanzetten om iets te doen. Hij realiseerde zich dat er werk in Afrika was. In New York ontmoette hij prinses Naa Asie Ocansey van Ghana. Zij stelde haar vader, Nene Kubi III, van Isaac's plannen op de hoogte, die hem wou belonen voor zijn inzet. Eind 1992 werd hij gekroond in Cape Coast Castle en in Accra, de hoofdstad van Ghana. Hij kreeg een koninklijke naam: Nene Katey Ocansey I. Nene betekent koning in het Ga dialect. Katey betekent moedige krijger die de wilde dieren kan intomen. Ocansey is de familienaam van de machtigste clan in de streek Ada. Hij werd aangesteld als King For Development over de streek en kreeg grond om een paleis op te bouwen. Maar het paleis kon wachten: "You need education over here," zei hij, "you need literacy".

Alfabetisering

Isaac is ervan overtuigd dat alfabetisering en opleiding de sleutels tot vrijheid en welvarendheid zijn in deze wereld. In 1993 kwam hij in contact met Scientology. Datzelfde jaar werd hij voorgesteld als internationale spreker voor de Applied

Scholastics' World Literacy Crusade, die momenteel meer dan 20 programma's lopen heeft in 5 landen. Kort daarna stichtte hij de The Isaac Hayes Foundation (IHF), die als doel heeft om het niveau van mensen overall ter wereld te verhogen door de promotie van literatuur, muziek, voedingsleer en innoverende programma's om de minderbedeelden en de jongeren leren te studeren. Hij is tevens de internationale aanspreekbuis voor de Sheppard Foundation, een non-profit organisatie uit Harlem die alternatieve behandelingen voor ontaarde ziekten onderzoekt. In 1995 tekende hij bij Virgin Records (het Pointblank label), en releaste tegelijkertijd 2 nieuwe cd's 'Raw And Refined', door The Isaac Hayes Movement, (nieuw opgenomen en oude instrumentale Stax tracks); terwijl 'Branded' nieuwe tracks bracht tracks, waaronder de 7 minuten lange cover van 'Summer In the City' (Lovin' Spoonful) en een 6 minuten lange cover van Sting's 'Fragile'. Voor de 'Blue Brothers 2000' film soundtrack uit 1998, vervoegde hij de groep Louisiana Gator Boys, met o.a. B.B. King, Gary U.S. Bonds, Eric Clapton, Bo Diddley, Dr. John, Billy Preston, Lou Rawls, Koko Taylor, Jimmie Vaughan, Steve Winwood, Grover Washington, Jr., om samen te jammen op Bobby Blue Bland's 'Turn On Your Love Light' en op Bonds' 'New Orleans'. In de zomer van 1998 keerde hij terug naar Ghana om de ceremonie voor de school te leiden. De faciliteit die NekoTech heet, zorgt voor alfabetisering, opleiding, computertechnologie en Internet, en gezondheidsleer, maar biedt ook plaats aan een afdeling van World Literacy Crusade. Op het thuisfront nam hij in november 1998 deel aan de ceremonie voor de Central Library in Memphis. Samen met Lisa Marie Presley, zette hij een missiepost op voor Scientology in Memphis. Daar huist nu ook een LEAP center (Learning Education Ability Program).

"We have the knowledge, technology, research, resources, and experience", zegt hij. "Let's turn crime, illiteracy, unhealthy, unproductive poverty lifestyles around from the ground up... One child, one community at a time - we can change the world! Let's give our children our best". Als vader van 11 kinderen, met leeftijden van 16 tot 42, en grootvader van 16 zou hij het moeten weten. "At the end of the day", zei hij, "we are responsible for our own lives. If anything happens to us, don't blame somebody else. Backtrack and look at what you did to contribute to that. You also contribute to your successes. Once you learn that, you're on your way".

Zyx Music, die zijn Stax cd's bij ons verdeelt, stelde mij 3 oudere (maar prachtige) albums ter beschikking.

SHAFT

MUSIC FROM THE SOUNDTRACK COMPOSED AND PERFORMED BY ISAAC HAYES

Stax records - SCD24 8802-2 - 1972 & 1978.

(voorheen uitgebracht als Enterprise ENS-2-5002)

De originele dubbelelpee op cd met 15 audio tracks en één multimedia track voor de computer (Mac of PC). De songs werden 24 bit geremastered van de originele analoge tapes met het APOGEE PSX 100 systeem. Uiteraard met het bekende 'Theme From Shaft', 'Cafe Regio's', 'Soulsville' en 'Be Yourself'. De multimedia track behelst een video, een biografie, de geschiedenis van het Stax label en de artiesten en foto's.

BLACK MOSES

Stax records/ Fantasy Inc - SCD24 8509-2 - 1973 & 1980.

De originele dubbelelpee op cd met 7 audio tracks en één multimedia track voor de computer (Mac of Pc). De songs werden 24 bit geremastered van de originele analoge tapes met het APOGEE PSX 100 systeem. Met coverversies van 'Never Can

Say Goodbye' (Jacksons, Gloria Gaynor) en '(They Long To Be) Close To You' (Carpenters). De multimedia track behelst een video, een biografie de geschiedenis van het Stax label en de artiesten en foto's.

TRUCK TURNER

ORIGINAL SOUNDTRACK

Stax records/ Fantasy Inc. – SCD24 7507-2 – 2002.

(voorheen uitgebracht op Enterprise in 1974)

De soundtrack op dubbelelpee van de gelijknamige film nu op cd. Zie voor de filmbeschrijving (evenals voor Shaft en andere Blaxploitation films) mijn artikel 'Black is beautiful...zelfs op DVD' in het juni nummer van 2003.

Meer info:

www.isaachayes.com, www.zyx.de en www.fantasyjazz.com.

Patrick Van de Wiele